

Božanski govor kojeg je Bhagavān Sri Sathya Sai Baba održao 25. kolovoza 2009. godine u Prasanthi Nilayamu prigodom proslave Gaīešinog dana - *Vināyaka chaturthi*

Onaj koji je bez oblika poprima oblik kako bi održao moralnost

*Bhārata je domovina mnogim plemenitim dušama
koje su postale poznate i slavne na svim kontinentima svijeta.
Ovo je zemlja odvažnih ljudi koji su nadvladali strane vladare i postigli neovisnost.
Ovo je zemlja koja se ističe na području glazbe, literature i drugih lijepih umjetnosti.
Kada ste rođeni u ovoj velikoj zemlji, Bhārati, mladići i djevojke,
vaša je sveta dužnost štiti njezino kulturno nasljeđe.*

(stihovi na telugu)

Djeca Bhārate proslavila su praznik posvećen Ganeši - *vināyaka chaturthi* u velikom stilu. Bila je to radosna svečanost za sve nas.

Utjelovljenja ljubavi, dragi studenti

Tko je *Vināyaka* - onaj koji nema gospodara nad sobom? Na prvom mjestu bi trebalo spoznati taj njegov vid. Gaīeša - *vināyaka* je Gospod univerzuma. On isto tako nema vođe koji bi bio iznad njega. On sam je vođa svih. On je gospodar univerzuma. Nije sretna okolnost zaboraviti na takvog gospodara.

Hrana koju uzima Gospod *Vināyaka* je vrlo sveta i pročišćena. U sebi ne sadrži ni najmanje tragove ulja. Devet vrsta žitarica namače se u vodi i samelje. Nakon toga se dobivena smjesa priprema tako da se prave 'kudumulu' (modaka) koji se kuhaju na pari. To je hrana koja se nudi Gospodu *Vināyaki*. Nazivaju se i 'undrallu'. Budući da se kuhaju na pari bez ulja izuzetno su zdravi.

Gospod *Vināyaka* je sveprisutan. On komunicira putem svoje tišine. Čak i zapovijedi zadaje tihom komunikacijom. Njegovi su pokreti istančani. Kamo god pogledali, možete ga vidjeti kako blagoslivlja i vodi svoje poklonike ispravnim putem.

Sveprisutnog Gospoda *Vināyaku* mogu štovati svi neovisno o religiji, naciji ili regiji kojoj pripadaju. On je Gospod učenja i dobrog ponašanja tako da ga svaka osoba koja se zanima za dobro obrazovanje i način ponašanja može štovati i tražiti njegov blagoslov.

Pogrešno je smatrati da Gospod *Vināyaka* pripada hinduističkom panteonu bogova u Indiji - *bhārata*. On je istinski Gospod univerzuma i njegov vođa. To je razlog zašto Ga se naziva *Vināyaka* - onaj koji nema vođe koji bi mu bio nadređen. Promišljanjem o takvom Gospodu svi će naši grijesi biti uništeni. U stvari, Gospod *Vināyaka* je naš životni dah. Štovati takvog veličanstvenog Gospoda samo kao kip koji je izrađen od nekog zemaljskom materijala ili nekog metala izraz je neznanja.

Vināyaka je vaš vođa koji vas vodi na ispravnom putu. Zato biste trebali razviti osjećaj i svjesnost da je Gospod *Vināyaka* u vama s i vama, da vas stalno vodi na putu prema Bogu.

Kipove Gospoda *Vināyake*, smještene na lijepo urešenim kočijama jučer su studenti dovezli u ovu dvoranu u povorci. Kasnije su ih odvezli kako bi ih uronili u vodu. Koje je unutrašnje značenje tog obreda? Zašto se kipovi *Vināyake* uranjaju u vodu? Obred uranjanja podsjeća nas na sveprisutnu prirodu Gospoda *Vināyake*. Jednom

kada su kipovi uronjeni u vodu rijeke koja teče, oni se stapaju s vodom koja ih raznosi posvuda. Na primjer, kada šećer promiješate u vodi on se rastopi i raširi posvuda. Isto tako će i Gospod Vināyaka, koji se štuje u obliku kipa, otkriti svoju pravu prirodu sveprisutnosti nakon uranjanja u vodu.

Gospod Vināyaka stalno štiti svoju djecu. On će uvijek biti s njima. U stvari, djeca su vlasništvo Gospoda Vināyake. Svako ljudsko biće bi trebalo slijediti Njegov primjer. Djeca nikada ne bi smjela zaboraviti svoje roditelje, zato što je njihov život i obrazovanje dar koji su im podarili roditelji. Gospod Vināyaka podaruje mudrost, skrivenu moć - *siddhi* i intelekt - *buddhi* svojoj djeci koja Ga štiju. Sve će biti pridodano osobi čiji je intelekt ispravan.

Gospod Vināyaka ima surlu koju koristi za disanje, uzimanje vode i hrane.

Ako se ispravno preispita priroda Gospoda Vināyake, uočit će se kako je On sveprisutan. On je prvobitan. To je razlog zašto se Gospod Vināyaka štuje prije no što se započne bilo kakav posao. Čak i hrana koju ćemo uzeti prvo treba biti ponuđena Njemu.

Među Indijcima postoji tradicija da se štuje Gospod Vināyaka prije no što se započne i najmanji posao. Mogli ste primijetiti kako glazbenici započinju koncert pjevanjem kratke molitve upućene Gospodu Vināyaki. Čak i naši studenti započinju pjevanje *bhajana* s molitvom upućenom Gospodu Vināyaki. Gospod Vināyaka je vođa vašeg života, koji vas upućuje i vodi kroz život.

Nije dovoljno jednostavno štovati Ga tijekom praznika koji mu je posvećen, kao što je *Vināyaka chavithi*. Ne postoji neki određen dan za štovanje Gospoda kao što je 4. dan prije noći punog mjeseca - *chavithi*, 8. dan - *aśthami*, 9. dan - *navami*. Uvijek, u svakom trenutku, u svim okolnostima promišljajte o Gospodu, to je zapovijed. Kako nije moguće da svi ljudi izvode opsežan program štovanja Gospoda Vināyake svaki dan, propisan je obred od tri, pet ili deset dana kako bi svatko mogao odabrati ono što mu najviše odgovara.

Hrana koja se nudi Gospodu Vināyaki je zdrava, jednostavna i lako se priprema. Gospod Vināyaka se prikazuje kao da ima veliki trbuh. Iako mu se nude različite vrste hrane, On neće uzeti ništa od ponuđenoga. Predanost ljudi je Njegova hrana. Božanska priroda je takva da uvijek daje, a ništa ne uzima zauzvrat od svojih poklonika. Gospod Vināyaka je izvor i održava sve oblike života. On nadzire sve živote i sudbinu svih bića. Gospod Vināyaka podupire cijeli univerzum. Kada nadzor ne bi bio u rukama Gospoda Vināyake tada bi posvuda bilo samo razaranje - *vināśana*.

Činjenica je da ljudi ne mogu živjeti bez zraka. To je temeljno životno načelo ne samo za ljudska bića već za sva živa bića. Gospod Vināyaka prožima to životno načelo. On je samo utjelovljenje našeg daha. On je istinsko načelo *so'ham tattva* - osnovnog kozmičkog načela.

Proces disanja sastoji se od tri aktivnosti: udisanje - *pūraka*, zadržavanje daha - *kumbhaka* i izdisanje - *recaka*. Usklađivanje te tri aktivnosti naziva se *prāīāyāma*. Postupak udisanja, zadržavanja daha i izdisanja zraka mora biti usklađen na takav način da se isto vremensko razdoblje odredi za svaku od aktivnosti tako da se cijeli postupak odvija na prirodan način bez ikakvog naprezanja. Samo je tada moguća meditacija - *dhyāna*.

Gospod Vināyaka je božanstvo koje vlada područjem *prāīāyāme*. On ljudima pruža obrazovanje i znanje - *vidyā* te uspjeh u onome što poduzimaju - *siddhi*. To je razlog zašto se uzvisuje kao *Siddhi Vināyaka*. To dvoje je od najveće važnosti za

ljudsko biće. Kako ne postoji netko tko bi objasnio ovu tajnu, ljudi proslavljaju praznik *Vināyaka chaturthi* na uobičajeni način bez spoznaje unutarnjeg značenja tog praznika.

U Indiji je običaj da se slonovi vode u obrednoj povorci do hrama. Trebali bismo spoznati značenje slona koji vodi povorku. Među svim životinjama, slon je najveći. Kada slon prođe nekim putem, stope svih ostalih životinja, uključujući i one od lava ili tigra bit će izbrisane kada preko njih pređe slon. Put koji je napravio slon čak i u najgušćoj šumi može se koristiti za prolaz vozila, pa čak i kola koja su se nekada koristila ili autobusa kojim se danas putuje. To je razlog zašto je svadbenu povorku Gospoda Rāme u *tretāyugi* vodila kolona slonova. Prizor svadbene povorke bio je prekrasan i opisan je na sljedeći način:

*Kočije, slonovi i konji,
Slijedi cijela vojska Daśarathe
Stari mudrac Viśvāmitra,
Kralj Daśaratha i njegovi ministri u pratnji
Tako se kreće svadbena povorka Ūrī Rāme.
Kakvog li prekrasnog prizora!*

(stihovi na telugu)

Slon je tako veličanstvena životinja da njegova rika može utišati zvukove koje stvaraju sve ostale životinje, uključujući i lavež psa. Rika slona je tako veličanstvena i moćna. Gospod Vināyaka ima lik tako veličanstvene i svete životinje. Na žalost, mi ne shvaćamo veličinu i značenje Njegovog lika i štujemo Njegov kip rutinski

Ne samo Vināyaka već svi fizički likovi koji su pripisani božanstvu prenose neko duboko duhovno značenje. Međutim, Bog nije ograničen samo na fizički lik. Božansko načelo ne poznaje ni rođenje ni smrt zato što nadilazi fizički lik.

Na primjer, tko je najviše *Sebstvo - brahman*? To nije božanski lik s četiri glave koji se obično povezuje sa stvaranjem. To je načelo koje nadilazi granice shvaćanja, koje nadilazi ime, lik i sva obilježja. Prvobitni zvuk *oī* nema imena ni lika, to je postupak udisanja i izdisanja koji se poistovjećuje sa pojmom 'To sam ja - *so'ham*'. *Brahman* se ne rađa niti ne umire, nema početka ni kraja. To je vječno načelo koje nadilazi granice shvaćanja koje prožima cijeli univerzum.

*Za Njega ne postoji rođenje ni smrt,
Za Njega ne postoji ni početak ni sredina ni kraj,
On se ne rađa niti ne umire, nije Ga moguće ubiti,
Istinsko Sebstvo - ātman koje sve prožima je posvuda
Kao Svjedok svemu.*

(stihovi na telugu)

Nikada ne zaboravite takvo božanstvo. Isto božansko načelo prisutno je u svakom ljudskom biću kao i u svakom živom biću. To božansko načelo potrebno je razumjeti kao načelo jedinstva u različitosti. Jedinstvo je najviše *Sebstvo - brahman*.

Dragi studenti

Privid je pripisivati božanstvu jedan lik kao što je Rāma, Kōṣhīa, Vināyaka i njima sličnim. Ako provedete ispravno preispitivanje postat će vam jasno da su sve fizičke likove božanstva stvorili ljudi. Svi likovi nastali su kao plod njihove mašte. Nikada nitko nije mogao vidjeti božanstvo bez imena, bez lika i bez obilježja.

Na primjer, slikar Ravi Varma naslikao je portrete božanstava u različitim likovima kao što su Rāma, Kōṣhīa i drugi na temelju svojih predodžbi i opisa koji se nalaze u epovima i duhovnim tekstovima. No, nitko nikada nije mogao vidjeti Boga u fizičkom liku. Ipak, fizički lik ima svoje značenje. Fizički lik ne može opstati bez značenja koje mu je pripisano.

Nikada ne zaboravite na fizički lik. Moralnost se širi samo od fizičkog lika. Fizički lik u sebi sadrži i promiče moralnost u svijetu svojim osobnim primjerom. Na taj način u svijetu jača moralnost.

Jako me je usrećilo što sam mogao svjedočiti s kojim su žarom studenti obilježili obred *Vināyaka nimajjanam*. Sretan sam što su studenti mogli razumjeti načelo istine o Vināyaki - *vināyaka tattva* barem u određenoj mjeri.

Nitko ne može razumjeti istinsku prirodu božanskosti bez razumijevanja duha koji stoji u pozadini različitih duhovnih djelatnosti. Treba razumjeti tko je Gospod Vināyaka u pravom smislu. Kada spoznate da je On sveprisutni vođa, tada dobro možete razumjeti Njegovu božansku prirodu. Trebate obilježavati različite proslave s ispravnim razumijevanjem njihovih duhovnih značenja.

Izvor: <http://www.sathyasai.org/discour/2009/d090825.html>

Prevela s engleskoga:
Jarmila Hanuška